

Työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutus

Kunnanhallitus 29.08.2022 § 127
201/02.05.05.00/2022

Työnantajan on järjestettävä lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto henkilöstölleen (Kela 1 korvattavuus, Työterveyshuoltolaki 1383/2001). Sairaanhoidopalvelujen järjestäminen henkilöstölle on työnantajalle vapaaehtoista (Kela 2 korvattavuus).

Rääkkylän kunnan henkilöstön työterveyshuoltopalveluihin on kuulunut lakisääteinen ennaltaehkäisevä työterveyshuolto ja työterveyspainotteinen sairaanhoito.

Kunta on ostanut inhouse-periaatteella henkilöstönsä työterveyshuoltopalvelut Siun työterveys Oy:ltä. Siun työterveyden omistaa Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä. Siun työterveys on voinut tuottaa Pohjois-Karjalan kuntien omille henkilöstöille työterveyshuollon palvelut inhouse-periaatteella, koska Pohjois-Karjalan kunnat omistavat kuntayhtymän, joka omistaa Siun työterveyden 100 %:sti, ja kunnilla on yhteisesti valittuja edustajia yhtiön hallituksessa.

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen käynnistyessä 1.1.2023 kuntayhtymä lakkautuu, jolloin kuntien välillinen omistajuus Siun työterveyteen päättyy ja inhouse-asema (sidosyksikköasema) ei toteudu. Kunnalla sen sijaan on yhä 1.1.2023 lukien lakisääteinen velvollisuus järjestää työterveyshuolto henkilöstölleen.

Pohjois-Karjalan kunnat ovat omistajaohjausneuvotteluissa 27.4.2022 linjanneet omistajien tahtotilana, että Siun soten on kiirehdyttävä syksyn 2021 omistajaohjauksessa annetun ohjeistuksen mukaisesti kuntayhtymän omaisuuden myymistä siten, että omaisuuden realisoimiseen liittyvät prosessit on saatu asianmukaisesti loppuun saatettua ennen kuntayhtymän purkautumista ja hyvinvointialueen alkamista.

Omistajaohjausneuvotteluissa on nimetty kuntayhtymän omaisuuden realisointiin liittyvänä järjestelynä Siun työterveys Oy:n osakekannan myynti. Kuntayhtymän hallitus päätti 20.6.2022 § 149 tehdä myyntitoimeksiannon BDO Oy:n kanssa. BDO tuottaa Siun sotelle asiantuntijapalveluita Siun työterveys Oy:n osakkeiden ja palveluiden kilpailuttamisprosessissa.

Siun työterveys Oy:n myynti tarkoittaa työterveyshuoltopalvelujen kilpailuttamista ja osakkeiden myyntiä hankintamenettelyssä. Kilpailutus toteutetaan yhteiskilpailutuksena. Kilpailutuksen kokonaisuuteen sisältyy Siun työterveyden nykyisille asiakkaille tuottamat työterveyshuoltopalvelut sekä Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen järjestämisvastuulla olevat työterveyspalvelut alueen yrittäjille ja työnantajille.

Osana kilpailutusprosessin valmistelua Siun työterveyden nykyisten työnantaja-asiakkaiden edustajista (Siun sotesta ja kunnista) koostuva laatutyöryhmä on yhteistyössä valmistellut laatukriteerejä työterveyshuoltopalvelujen kilpailutukseen. BDO:n toteuttama markkinavuoropuhelu sekä kuntien ja Siun soten / Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen lausuntokierros laatukriteereistä päättyy 26.8.2022, jonka jälkeen laatutyöryhmä voi vielä tarkentaa laatukriteerejä.

**Työterveyshuoltopalvelujen laatukriteerit yhteiskilpailutukseen
markkinavuoropuhelun ja lausuntokierroksen versiossa
pääpiirteittäin:**

- Laatukriteeristössä työterveyshuoltopalvelujen ydintä ovat vahvat lakisääteiset ennaltaehkäisevät työterveyshuollon palvelut, joita täydennetään työterveyspainotteisilla sairaanhoitopalveluilla. Työnantaja-asiakas voi tarkentaa palvelujen laajuutta: tarkennukset sovitaan palveluntuottajan kanssa työnantajan määrittelemällä laajuudella.
- Työterveyshuollon laatukriteereissä otetaan kantaa mm. vaadittuihin työkykyä ja terveyttä edistäviin palveluihin ja käytäntöihin, työterveysyhteistyön muotoihin ja rakenteisiin palveluntuottajan ja työnantaja-asiakkaan välillä sekä raportointiin. Vapaaehtoisten sairaanhoitopalvelujen osalta korostetaan hyvän työterveyshuoltokäytännön mukaisia työterveyspainotteisia yleislääkäritasoisia sairaanhoitopalveluja. Laatukriteereissä otetaan myös kantaa työterveyshuollon palvelujen saavutettavuuteen (vastaanotolle pääsy arkipäivissä) sekä kilpailutettavan kokonaisuuden palveluverkkoon. Laatukriteerit eivät edellytetä palveluverkkoa Siun työterveyden palveluverkon nykyisellä laajuudella eivätkä ne edellytä työterveyshuollon toimipistettä kaikilla paikkakunnilla. Laatukriteereissä työntekijällä olisi myös mahdollisuus varata vastaanottoaika mistä tahansa palveluntuottajan toimipisteestä sairaanhoidollisten palvelujen (Kela 2) osalta. Lisäksi sähköiset palvelut, kuten etävastaanotto toiminta ja chat-palvelut, tukevat oikea-aikaista työterveyspalvelujen saavutettavuutta. Puhelimitse tai chat-palvelussa tehty hoidon tarpeen arviointi on edellytys sairaanhoidon vastaanoton ajanvaraukseen.
- Laatukriteereissä edellytetään, että laatukriteerien realisoituminen palveluntuottajan toiminnassa ja työterveysyhteistyössä tapahtuu viimeistään 12 kuukauden kuluessa sopimuksen mukaisen toiminnan aloituksesta. Yhteiskilpailutukseen osallistuvat palveluntuottajat vastaavat joko täyttävänsä laatukriteerit tai ei. Osasta kriteereistä vaaditaan liite, esim. prosessikuvaus. Palveluntuottajan valinta yhteiskilpailutuksessa tapahtuu kaikki kriteerit täyttävien palveluntuottajien välillä yhtiön osakkeista tarjotun ostohinnan perusteella.

Kuntien tulee tehdä sitovat päätökset yhteiskilpailutukseen osallistumisistaan 30.8.2022 mennessä. Jos kunta päättää osallistua yhteiskilpailutukseen, kunta ei voi myöhemmin vetäytyä hankintamenettelystä ilman Hankintalaissa mainittua todellista ja perusteltua syytä (Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016 125 §).

Työterveyshuollon kustannukset olivat vuosina 2019 – 2021 noin 19 400 – 26 000 euroa vuodessa. Yhteiskilpailutukseen osallistumisen etuna on tässä muutosvaiheessa hyödynnettävä Siun työterveyden nykyisten työnantaja-asiakkaiden yhteisesti muodostama näkemys vaikuttavista henkilöstön työkykyä ja työterveyttä edistävästä työterveyspalveluista.

Vaihtoehtona yhteiskilpailutukseen osallistumiselle on, että kunta kilpailuttaa työterveyshuollon palvelut itsenäisesti, mikä olisi aikataulullisestikin haasteellinen vaihtoehto kunnalle ja täten käytännössä poissuljettu vaihtoehto. Kunnan alueella ei ole myöskään nykyisin markkinoilla toimivan työterveyshuollon palveluntuottajan toimipistettä. Oman kilpailutuksen lopputulemana kunnan henkilöstön

työterveyshuollon toimipistettä ei todennäköisesti tulisi kunnan alueelle, vaikka toimipisteen sijainti nimenomaisesti Rääkkylän kunnan alueella koettaisiin oleelliseksi asiaksi kunnalle.

Kokouksessa esitellään markkinavuoropuhelun ja lausuntokierroksen jälkeen valmistuneet työterveyshuollon laatukriteerit yhteiskilpailutusta varten. Hankintailmoitus on suunniteltu julkistettavan 31.8.2022.

Hankintailmoituksen julkaisee Siun sote.

Yhteiskilpailutuksesta huolimatta kukin työnantaja-asiakas tekee itsenäisesti erikseen päätöksen työterveyshuoltopalvelujen hankinnasta sekä palvelusopimuksen yhteiskilpailutuksessa valitun palveluntuottajan kanssa. Palvelusopimuksen kesto on lähtökohtaisesti neljä vuotta. Työterveyshuoltopalvelut ja niiden hankinta on luonteeltaan asia, joka on käsiteltävä yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa.

Valmisteluaikataulusta johtuen työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutuksen valmistelu tullaan vielä myöhemmin käsittelemään kunnan yhteistyötoimikunnassa.

Oheismateriaali: Markkinavuoropuhelun ja lausuntokierroksen versio työterveyshuoltopalvelujen laatukriteereistä yhteiskilpailutukseen

Lisätiedot: kunnanjohtaja Esko Rautiainen, puhelin +358401053001 tai sähköpostitse esko.rautiainen (at) raakkyla.fi

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää:

- 1.että Rääkkylän kunta osallistuu työterveyshuoltopalvelujen yhteiskilpailutukseen oman henkilöstönsä työterveyshuoltopalvelujen osalta,
- 2.valtuuttaa Siun soten julkaisemaan yhteiskilpailutusta koskevan hankintailmoituksen ja
3. kunta vaatii, että työterveyshuollon palveluja järjestetään vähintään kahtena päivänä viikossa Rääkkylän kunnan alueella.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.